TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phó Thủ tướng Bùi Thanh Sơn: Luật Thương mại điện tử phải vừa kiến tạo phát triển, vừa bảo vệ người tiêu dùng

06:42 14/11/2025

Phó Thủ tướng Bùi Thanh Sơn nhấn mạnh, Luật Thương mại điện tử được xây dựng nhằm vừa kiến tạo phát triển, vừa quản lý hiệu quả, bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng và nhà sản xuất.

Phó Thủ tướng Bùi Thanh Sơn làm rõ một số vấn đề được các đại biểu quan tâm về dự án Luật Thương mại điện tử

Tại phiên thảo luận ở hội trường Quốc hội về dự án Luật Thương mại điện tử, Phó Thủ tướng Chính phủ Bùi Thanh Sơn đã làm rõ một số vấn đề được các đại biểu quan tâm.

Làm rõ trách nhiệm các chủ thể và ngăn chặn hàng giả, hàng nhái

Cảm ơn các ý kiến đóng góp thẳng thắn, sâu sắc của các đại biểu, Phó Thủ tướng nhấn mạnh, hoạt động thương mại điện tử ở nước ta đã phát triển mạnh mẽ, "đi cùng với thời đại", song mới chỉ được điều chỉnh bằng Nghị định 52/2013/NĐ-CP và Nghị định 85/2021/NĐ-CP.

Do đó, việc ban hành một đạo luật chuyên ngành là cần thiết để vừa kiến tạo không gian phát triển mới, vừa quản lý hiệu quả, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và nhà sản xuất.

Về phạm vi điều chỉnh và áp dụng luật, đa số đại biểu Quốc hội tán thành với việc mở rộng phạm vi điều chỉnh, song đề nghị rà soát kỹ để bảo đảm tính thống nhất trong hệ thống pháp luật, tránh chồng chéo với các luật khác, đặc biệt là Luật Thương mại.

Phó Thủ tướng cho biết, cơ quan soạn thảo đã rà soát 51 văn bản pháp luật, trong đó có 31 luật và 19 nghị định, bao gồm cả các luật mới, như Luật Khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo, Luật Công nghiệp công nghệ số, Luật Bảo vệ dữ liệu cá nhân, Luật Chuyển đổi số, Luật Quản lý thuế, Luật An ninh mạng... để bảo đảm sự thống nhất, đồng bộ.

Tuy nhiên, trước ý kiến đại biểu cho rằng vẫn còn nguy cơ xung đột, chồng chéo, Phó Thủ tướng khẳng định, Chính phủ sẽ tiếp tục chỉ đạo cơ quan soạn thảo rà soát, cập nhật và hoàn thiện dự thảo, bảo đảm sự tương thích và đồng bộ của hệ thống pháp luật.

Một nội dung được nhiều đại biểu quan tâm là trách nhiệm của chủ quản nền tảng thương mại điện tử, Phó Thủ tướng cho biết, dự thảo Luật đã định vị pháp lý đầy đủ cho các mô hình thương mại điện tử từ bán hàng trực tiếp đến mô hình sàn giao dịch nhiều bên, đồng thời phân tầng trách nhiệm theo mức độ tham gia của từng chủ thể.

Dự thảo cũng yêu cầu người bán trong nước phải định danh qua VNeID, còn người bán nước ngoài phải có giấy tờ pháp lý để bảo đảm minh bạch giao dịch và truy xuất nguồn gốc hàng hóa, tăng cường bảo vệ người tiêu dùng. Mục tiêu là ngăn chặn hàng giả, hàng nhái, gian lận thương mại trên không gian mạng – vấn đề được nhiều đại biểu nêu lên.

Phó Thủ tướng cho biết, Chính phủ sẽ tiếp thu các ý kiến này và quy định chi tiết tại nghị định hướng dẫn thi hành Luật, trong đó có các công cụ kỹ thuật chống hàng giả, hàng nhái linh hoạt, kịp thời với thực tiễn.

Đối với các tổ chức trung gian hỗ trợ thương mại điện tử, dự thảo đã bổ sung trách nhiệm của nền tảng thanh toán, trung gian thanh toán, đơn vị cung cấp

dịch vụ logistic, như: Thiết lập cơ chế tiếp nhận khiếu nại, bảo đảm an toàn dữ liệu, phối hợp kiểm tra hồ sơ hàng hóa và gỡ bỏ nền tảng vi phạm theo yêu cầu của cơ quan có thẩm quyền. Các ý kiến đại biểu sẽ tiếp tục được nghiên cứu, hoàn thiện theo hướng vừa chặt chẽ, vừa tạo dư địa phát triển.

Quản lý hoạt động livestream, bảo vệ người tiêu dùng và trẻ em

Một chủ đề được nhiều đại biểu quan tâm là hoạt động livestream bán hàng – hình thức thương mại điện tử đang phát triển nhanh và thu hút đông đảo người dùng, đặc biệt là phụ nữ và giới trẻ.

Phó Thủ tướng cho biết, dự thảo Luật đã quy định nền tảng livestream phải xác thực danh tính người phát sóng, có cơ chế ngăn chặn, gỡ bỏ nội dung vi phạm, hiển thị cảnh báo rủi ro hàng hóa, dịch vụ, đồng thời lưu trữ dữ liệu hình ảnh, âm thanh để phục vụ quản lý.

Luật cũng xác định trách nhiệm cụ thể của người livestream và người bán hàng, nhằm bảo đảm tính minh bạch, an toàn giao dịch và quyền lợi của người tiêu dùng, đặc biệt là trẻ em – nhóm dễ bị tổn thương trong môi trường mạng. Chính phủ sẽ tiếp thu ý kiến của đại biểu để tiếp tục hoàn thiện nội dung này.

Về hoạt động thương mại điện tử có yếu tố nước ngoài, Phó Thủ tướng Bùi Thanh Sơn cho biết, quá trình xây dựng Luật đã rà soát 8 điều ước quốc tế (3 song phương, 5 đa phương) và xác định dự thảo không vi phạm cam kết quốc tế mà Việt Nam tham gia.

Theo dự thảo, nền tảng thương mại điện tử nước ngoài sử dụng ngôn ngữ tiếng Việt, tên miền ".vn", hoặc đạt ngưỡng giao dịch nhất định với người mua tại Việt Nam thì phải thành lập pháp nhân tại Việt Nam hoặc ủy quyền cho pháp nhân Việt Nam thực hiện nghĩa vụ pháp lý và ký quỹ tại ngân hàng để bảo đảm nghĩa vụ bồi thường khi xảy ra vi phạm.

Người bán nước ngoài cũng phải thực hiện nghĩa vụ tương tự như người bán trong nước, như: Cung cấp thông tin định danh, chứng minh điều kiện kinh doanh, công khai thông tin người bán… nhằm bảo đảm cạnh tranh công bằng và minh bạch hóa thị trường.

Nhiều đại biểu nhấn mạnh chính sách phát triển thương mại điện tử phải hướng tới thúc đẩy đổi mới sáng tạo, mở rộng thị trường xuyên biên giới và đảm bảo lợi ích quốc gia. Phó Thủ tướng cho biết, năm 2023 doanh thu thương mại điện tử đạt khoảng 21 tỷ USD, đến năm 2024 tăng lên 25 tỷ USD, dự kiến năm nay đạt khoảng 200.000 tỷ đồng tiền thuế thu được – cho thấy quy mô thị trường tăng rất nhanh.

Chính phủ sẽ tiếp thu các ý kiến để hoàn thiện chính sách phát triển thương mại điện tử theo hướng thông minh, xanh, bền vững, gắn với đầu tư hạ tầng số, thanh toán, logistics, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, đồng thời ưu tiên hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa, hợp tác xã, hộ kinh doanh, phụ nữ, người khuyết tật và vùng khó khăn thông qua đào tạo và chuyển đổi số.

Về thủ tục hành chính, dự thảo Luật Thương mại điện tử được thiết kế theo nguyên tắc cắt giảm tối đa chi phí tuân thủ, chuyển từ tiền kiểm sang hậu kiểm, áp dụng công nghệ thông tin và dữ liệu rủi ro để đơn giản hóa quy trình.

Theo đó, trong lĩnh vực thương mại điện tử chỉ còn 20 thủ tục hành chính, tất cả được thực hiện 100% trên môi trường điện tử, giúp giảm nguồn lực quản lý, tạo thuận lợi cho doanh nghiệp, đồng thời vẫn bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng và thống nhất quản lý nhà nước.

Theo chinhphu.vn